

PRESS KONFERENCIJA – 10. svibnja 2016.
OPSKRBA PRIRODnim PLINOM

Vezano za cijenu opskrbe plinom koju je TERMOPLIN d.d. u sezoni 2014/2015. god. naplaćivao Gradu Varaždinu i ustanovama, odnosno trgovačkim društvima u njegovu vlasništvu, Grad Varaždin je, a kako je to i najavljeno u priopćenju od 12. travnja 2016. godine, zatražio očitovanje nadležnog Upravnog odjela za financije, proračun i javnu nabavu, dao nalog unutarnjem revizoru da provede reviziju poslovanja u dijelu koji se odnosi na cijenu opskrbe plinom te, u pogledu fakturirane cijene, zatražio očitovanje Hrvatske energetske regulatorne agencije, kao nadležne institucije.

O očitovanju Upravnog odjela za financije, proračun i javnu nabavu u dijelu koji se odnosi na provedeni postupak javne nabave, Grad je obavijestio javnost u već spomenutom priopćenju od 12. travnja 2016. godine u kojem je opovrgnuo navode da bi u provedenom postupku bila probijena procijenjena vrijednost javne nabave.

Što se tiče provedene unutarnje revizije, nalaz i mišljenje unutarnjeg revizora Grada Varaždina ne podudaraju se s navodima gosp. Avara! To se prvenstveno odnosi na opseg naknadnog povećanja cijene u odnosu na onu ponuđenu. Tako iz nalaza obavljene revizije proizlazi da je TERMOPLIN d.d. naknadno fakturirao cijenu koja je bila od 10% do 20% veća od one ponuđene u postupku javne nabave, a ne 30% i više, kako je to tvrdio gosp. Avar. Razlika u cijeni, između ostalog, proizlazi i iz činjenice da u cijenu ponuđenu u postupku javne nabave nije obračunat iznos trošarine koji je, u konačnici, utjecao na cijenu koja je od strane TERMOPLINA d.d. bila fakturirana i naplaćena. Revizor se očitovao i o nepostojanju adekvatnog sustava kontrole izvršenja ugovora sklopljenih po provedenom postupku javne nabave, a koja će preporuka revizora biti usvojena te će Grad Varaždin u što kraćem roku propisati procedure i uspostaviti sustav kontrole izvršenja predmetnih ugovora, a isti će takav naputak dati i ustanovama, odnosno trgovačkim društvima u svom vlasništvu.

U konačnici, iz pristiglog očitovanja HERA-e i podataka dostavljenih od navedene institucije, proizlazi kako su navodi TERMOPLINA d.d. o tome da isti naplaćuje jednu od najnižih cijena opskrbe plinom u Republici Hrvatskoj točni te da je Grad Varaždin, kao i njegove ustanove, odnosno trgovačka društva, u predmetnom razdoblju uistinu plaćao opskrbu plinom manje od cijene koja je na tržištu Republike Hrvatske bila prosječna. **Dakle, naglašavam, cijena koju je TERMOPLIN d.d. u konačnici fakturirao i naplatio, a koja je, prema nalazu unutarnjeg revizora, od 10 do 20% veća od one ponuđene u postupku javne nabave, i dalje je bila niža od one koju je plaćala većina pravnih osoba u Republici Hrvatskoj!** Uzvsi u obzir tu činjenicu, vrlo je teško uopće prejudicirati, a kamoli zaključiti da bi Grad, da je kojim slučajem raskinuo ugovor sklopljen s TERMOPLINOM d.d., u novom postupku javne nabave ishodio povoljniju cijenu, dakle da je za Grad nastala bilo kakva šteta.

Međutim, iz podataka HERA-e se može izvući još jedan važan zaključak koji Grad ne može ni ne želi ignorirati, a to je da je svih pet ponuditelja – opskrbljivača prirodnim plinom – u postupku javne nabave provedenom za Grad Varaždin ponudilo cijenu koja je bila niža i od najniže fakturirane cijene u tom razdoblju na području Republike Hrvatske. S obzirom na navedeno, opravданo se otvara pitanje savjesnosti opskrbljivača prirodnim plinom u trenutku podnošenja ponuda u kojima su isti isticali i nudili cijene za koje su znali ili morali znati da su niže i od najnižih do tad fakturiranih cijena. Dakle, sada se otvorilo pitanje realnosti i tržišne opravdanosti ne naknadno fakturirane cijene, već one koja je od strane svih opskrbljivača, prvotno bila ponuđena. Da li su ponuditelji, među kojima je bio i TERMOPLIN d.d., na opisani način narušili načela na kojima počiva tržišno natjecanje i krajnjeg kupca, u ovom slučaju, Grad Varaždin i pravne osobe u njegovu vlasništvu, doveli u zabludu, trebat će odgovoriti Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, kojoj će se Grad obratiti.

U danoj situaciji, a s obzirom na to da je takva mogućnost bila propisana sklopljenim Okvirnim sporazumom, odnosno pojedinačnim ugovorima o opskrbi prirodnim plinom, TERMOPLIN d.d. je promijenio prvotno ponuđenu cijenu i fakturirao cijenu koja je, po svemu sudeći, bila bliža tržišnim uvjetima negoli ona ponuđena u postupku javne nabave.

Što se tiče mogućnosti promjene prvotno ponuđene cijene, želim istaknuti da je u tom dijelu Grad Varaždin postupio kao i više od 80% pravnih subjekata na području Republike Hrvatske, među kojima su, između ostalog Ministarstvo unutarnjih poslova, Grad Zagreb, Karlovačka i Istarska županija (za srednje škole, odnosno za domove zdravlja) te brojni drugi. Riječ je o podacima koji su javno objavljeni i dostupni (e-oglasnik javne nabave Narodnih novina) te se kao takvi mogu i provjeriti. Dakle, riječ je o klauzuli koja je prilikom sklapanja ugovora o opskrbi plinom bila i još uvijek jest uobičajena, načinu na koji većina državnih i javnih institucija ugovara plaćanje opskrbe plinom, a u čemu Grad Varaždin nije bio nikakva iznimka.

Zaključno, s obzirom na nespornu činjenicu da je TERMOPLIN d.d. iskoristio svoje ugovorno ovlaštenje da promijeni cijenu, da je Grad Varaždin, iako o takvoj promjeni nije bio obaviješten na adekvatan način (pisanim putem najmanje 30 dana prije promjene cijene), na povećanje cijene pristao urednim ispunjenjem sklopljenog ugovora i podmirenjem svih fakturiranih računa te da je i tako povećana cijena i nadalje bila niža od prosječne cijene opskrbe plinom na području Republike Hrvatske, Grad Varaždin je stava da se u ovom trenutku ne može govoriti ni o kakvoj šteti ili pak oštećenju gradskog proračuna te da nije realno ni izgledno vjerovati kako bi od bilo kojeg drugog opskrbljivača uspio ishoditi povoljniju cijenu opskrbe plinom od one koje je u konačnici platilo TERMOPLINU d.d.

U nastavku se daje tabelaran prikaz podataka pristiglih od HERA-e uz kratko obrazloženje:

- Ponude opskrbljivača za opskrbu plinom za razdoblje 01.11.2014. – 31.10.2015. godine (Grad Varaždin) – rujan 2014. godine:

Tarifni model	Termoplín d.d.	Međimurje-plin d.o.o.	Gradska plinara Zagreb d.o.o.	Prvo plinarsko društvo d.o.o.	Gradska plinara Krapina d.o.o.	Prosječna tržišna cijena (podaci HERA)	Najniža cijena (podaci HERA)
TM1	0,2905	0,2936	0,2969	0,3103	0,2959	0,4056	0,3138
TM2	0,2905	0,2936	0,2969	0,3016	0,2959	0,4056	0,3138
TM3	0,2905	0,2936	0,2969	0,3016	0,2959	0,4056	0,3138
TM4	0,2818	0,2849	0,2969	0,3016	0,2959	0,4056	0,3138
TM5	0,2808	0,2831	0,2969	0,2998	0,2959	0,3817	0,3392

- Ponude opskrbljivača za opskrbu plinom za razdoblje 01.02.2015. – 31.01.2016. godine (ustanove i trgovačka društva) – siječanj 2015. godine:

Tarifni model	Termoplín d.d.	Međimurje – plin d.o.o.	Prvo plinarsko društvo d.o.o.	Prosječna tržišna cijena (podaci HERA)	Najniža cijena (podaci HERA)
TM1	0,2775	0,2801	0,3100	0,3996	0,2895
TM2	0,2775	0,2801	0,3100	0,3996	0,2895
TM3	0,2775	0,2801	0,3100	0,3996	0,2895
TM4	0,2689	0,2712	0,3000	0,3996	0,2895
TM5	0,2667	0,2694	0,3000	0,3699	0,2762

Ponuđene cijene su u pravilu bile niže od prosječnih tržišnih cijena na području RH za kategoriju „Poduzetništvo I-1“ i „Poduzetništvo I-2“ od 30-35%.

ZAKLJUČAK: Sve ponuđene cijene u postupcima javne nabave za opskrbu prirodnim plinom Grada Varaždina i ustanova, odnosno trgovačkih društava u

vlasništvu Grada za razdoblje 2014. – 2015. bile su niže od prosječnih tržnih cijena na području RH, pri čemu treba istaknuti kako je razlika između ponuda bila neznatna. S obzirom na to da je kriterij za odabir ponude bio kriterij *najniže cijene*, Grad Varaždin je izabrao najnižu ponudu, odnosno ponudu TERMOPLINA d.d. Da li su cijene ponuđene u provedenim postupcima javne nabave bile dampinške te takve da su krajnje kupce namjerno trebale dovesti u zabludu u pogledu stvarne cijene predmetne usluge, treba provjeriti kod drugih nadležnih institucija.

3. Cijena koju je TERMOPLIN d.d. naknadno fakturirao Gradu Varaždinu i ustanovama, odnosno trgovačkim društvima za koje je Grad, kao središnje tijelo javne nabave, proveo postupak, i dalje je bile niža od prosječnih cijena opskrbe plinom za pojedinu kategoriju „Poduzetništva“ na području Republike Hrvatske.

Cijena plina – mjesec studeni 2014. godine (Grad Varaždin):

Tarifni model	Termoplín d.d.	Prosječna tržišna cijena (podaci HERA)
TM1	0,3693	0,3947
TM2	0,3693	0,3947
TM3	0,3693	0,3947
TM4	0,3499	0,3947
TM5	0,3488	0,3721

Cijena koju je TERMOPLIN d.d. fakturirao (naplaćivao) Gradu Varaždinu niža je od prosječne cijene na području RH u predmetnom razdoblju za cca. 7% - 12%.

Cijena plina – mjesec veljača 2015. godine (ustanove i trgovačka društva):

Tarifni model	Termoplín d.d.	Prosječna tržišna cijena (podaci HERA)
TM1	0,3693	0,3996
TM2	-----	0,3996
TM3	0,3779	0,3996
TM4	-----	0,3996
TM5	0,3542	0,3699